

RPG-distrikt Småland-Öland

Nätverket
**KPR lyssnar
på oss!**

Ett nätverk för dig som är intresserad av samhällsfrågor ur ett äldreperspektiv

Nya politiska koalitioner och samarbeten uppstår i kommuner efter höstens val. Partier som tidigare varit motståndare till LOV (Lagen om valfrihet) kan känna sig tvingade att vara med i en process där man konkurrensutsätter äldreomsorgen för att uppnå andra former av samarbete.

Valfrihet

Efter höstens val uppstår nya koalitioner för att få politisk majoritet i en del kommuner.

Ett exempel på blocköverskridande samarbete i en kommun visar att motståndet mot att konkurrensutsätta hemtjänsten inte längre kan fortsätta. Kommunen tvingades tillsätta en arbetsgrupp som ska utreda hur valfriheten inom äldreomsorgen ska utformas. I arbetsgruppens uppdrag ingår att släppa in privata företag och organisationer.

- Riksdagen har öppnat för bättre möjligheter att kunna samarbeta mellan ideella sektorn och kommuner, säger en företrädare för kommunen.

Tidningen Kommunalarbetaren har granskat drygt hundra upphandlingar av äldreboende. Den vanligaste formen är att den som erbjuder lägsta pris vinner upphandlingen.

Det behöver inte vara så. Det finns olika modeller för upphandling.

Tre modeller:

- **Fast pris**

Kommunen bestämmer hur mycket det kostar att bedriva verksamheten och man konkurrerar endast med kvalitet på verksamheten.

- **Kvalitet och pris**

Kommunen väger in både pris och kvalitet. Det kan innebära att man väljer högsta pris om kvalitet prioriteras.

- **Lägsta pris**

Kommunen väljer det lägsta alternativet om anbudet uppfyller de grundläggande kraven man ställt.

Läs mer: Kommunalarbetaren nr18/2018 samt pressmeddelanden från lokala tidningar

Reflektion

Det kan, i exempelvis kommunala pensionärsråden, vara svårt att tillgodogöra sig regler upphandling eftersom det är många faktorer som ska vägas in. Men kan man väga in kvalitetsaspekten i upphandlingen är mycket vunnet.

Forskning från Umeå universitet visar att det många gånger kan vara så att kommunala pensionärsråden hålls utanför medinflytande vid upphandling eftersom det betraktas som "affärsuppgörelser".

Av det skälet kan det vara viktigt att agera redan innan upphandlingsprocesser sätts igång.